

Uppföljning kommunstyrelsens intern kontroll 2013 och internkontrollplan 2014

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens internkontrollrapport 2013 godkänns.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att genomföra föreslagna åtgärder i internkontrollrapporten.
3. Kommunstyrelsens internkontrollplan 2014 antas.
4. Samtliga nämnder/styrelser ges i uppdrag att inkludera granskningssteg avseende momshantering vid billeasing och representation i sina internkontrollplaner för 2014.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

I ärendet redovisas uppföljning av kommunstyrelsens interna kontroll 2013 och ett förslag till internkontrollplan för 2014 presenteras.

Ärendebeskrivning

Enligt policy för intern kontroll i Värmdö kommun ska nämnder och styrelser i inledningen av varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen, internkontrollplan. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen ska, med utgångspunkt från antagen plan, rapporteras till nämnden eller styrelsen. I det här fallet är det resultatet av 2013 års internkontrollplan för kommunstyrelsen som följs upp i internkontrollrapporten. Vidare föreslås en intern kontrollplan för KS för 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Syftet med intern kontroll i Värmdö kommun är att säkra en effektiv förvaltning och att undgå allvarliga fel. Detta gäller inte minst den ekonomiska förvaltningen.

Konsekvenser för miljön

Ärendet anses inte få några konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

En god intern kontroll ska bidra till att ändamålsenligheten stärks och att verksamheten bedrivs effektivt och säkert med medborgarnas bästa för ögonen.

Bedömning

Av internkontrollrapporten för 2013 framgår att på flera kontrollområden har inte några avvikelser mot riktlinjer och rutiner kunnat konstateras. I några fall har ett fåtal avvikelser upptäckts.

Emellertid visar granskningen av fakturahanteringen att det råder brister när det gäller kontering av vissa specifika transaktioner t ex den specifika momshanteringen för billeasing samt dokumentation av representation. Det beror troligen främst på kunskapsluckor (ibland i kombination med att medarbetare gör momenten relativt sällan), notabelt är att hanteringen är ganska långt decentraliserad. I undantagsfall har momsens varit felaktigt beräknad, ingenting tyder dock på att representationen i sig skulle vara felaktig. Det medför dock en viss risk ur ett internkontrollperspektiv att kunskapen om hur dessa fakturor ska hanteras förefaller vara ganska låg hos granskningsattestant och beslutsattestant. Därför föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen ger samtliga nämnder/styrelser i uppdrag att inkludera representation i deras respektive internkontrollplaner för 2014.

Granskningen bör ske enligt en av centrala ekonomifunktionen framtagen checklista och rapporteras i respektive nämnds IK-rapport 2014.

En brist som kvarstår från föregående år gäller borttagande av behörigheter till IT-system för avslutade anställningar. Denna rutin skulle automatiserats under 2013 men det arbetet är ej avslutat utan förväntas vara klart tidigast sommaren 2014. Det är av största vikt att denna funktion implementeras så att den mänskliga faktorn kan minimeras.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Kommunstyrelsens Internkontrollrapport 2013	Bilaggs
2	Kommunstyrelsens Internkontrollplan 2014	Bilaggs

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Hans Ivarsson
Ekonomichef

1 Kommunstyrelsen

1.1 Inledning

Syftet med intern kontroll i Värmdö kommun är att säkra en effektiv förvaltning och att undgå allvarliga fel. En god intern kontroll ska bidra till att ändamålsenligheten stärks och att verksamheten med medborgarnas bästa för ögonen bedrivs effektivt och säkert. Nämnderna och styrelserna har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom respektive verksamhetsområde.

Denna rapport redovisar resultatet av den granskning som utförts under året med utgångspunkt från nämndens/styrelsens internkontrollplan för 2013.

1.2 Övergripande bedömning av den interna kontrollen

Granskning av fakturahanteringen visar att det råder brister när det gäller kontering av vissa specifika transaktioner t ex den specifika moms hantering som uppstår vid billeasing samt dokumentation av representation. Detta beror troligen framför allt på brist på kunskap då hanteringen är relativt decentraliserad. I undantagsfall har momsen varit felaktigt beräknad, ingenting tyder dock på att representationen i sig skulle vara felaktig. Det medför dock en viss risk ur ett internkontrollperspektiv att kunskapen om hur dessa fakturor ska hanteras förefaller vara låg hos såväl granskningsattestant som beslutsattestant. Därför föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen ger samtliga nämnder/styrelser i uppdrag att inkludera följande granskningssteg i sina internkontrollplaner för 2014.

Risk: Ej korrekt registrerad moms

Kontrollmoment 1: Momsen är korrekt omförd vid kontering av billeasingfakturor

Kontrollmoment 2: Momsen är korrekt hanterad vid representation

Granskningen bör ske enligt en av centrala ekonomifunktionen framtagen checklista och rapporteras i respektive nämnds IK-rapport 2014

En brist som kvarstår från föregående år gäller borttagning av behörigheter till IT-system för avslutade anställningar. Denna rutin skulle automatiserats under 2013 men arbetet med detta är ej avslutat utan förväntas vara klart tidigast sommaren 2014. Det är av största vikt att denna funktion implementeras så att den mänskliga faktorn kan minimeras.

1.2.1 Förslag till förbättring av kommungemensamma rutiner

Utifrån de resultat som respektive nämnd redovisar av de granskningssteg som beskrivs ovan, föreslås att en bedömning görs huruvida det är önskvärt och lämpligt att kontering av vissa specifika transaktioner, som t ex representation och leasing, utförs centralt på respektive kontor av exempelvis kontorsekonomer.

1.3 Sammanfattande resultat

Nedan redovisas resultat av granskning som utförts 2012 tillsammans med eventuella förslag till åtgärder. Risk och kontrollmoment är hämtade ur internkontrollplanen medan övriga kolumner är en följd av det arbete som utförts under året. Åtgärder föreslås i de fall brister har upptäckts eller förbättringspotential har identifierats.

1.3.1 Löner

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
Felaktiga löner betalas ut	En djupare belysning av löneprocessen ur ett internkontrollperspektiv	Löneprocessen i Värmdö Kommun är relativt decentraliserad vilket medför en risk. Detta vägs upp genom olika centrala kontroller som till exempel inbyggda kontroller i Heroma, avvikelislistor samt olika typer av registeranalys utfört regelbundet av löneavdelningen.	 Processbeskrivningar bör gås igenom för att säkerställa att de är uppdaterade.
	Avvoden är korrekt uträknade och korrekt utbetalade	Stickprov genomfört utan anmärkning.	

1.3.2 IT

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
IT-system är ej ändamålsenliga eller ej pålitliga	Ny aktuell IT-policy finns tillgänglig	En ny IKT-policy antogs av kommunfullmäktige 12/6 2013.	
	Avslutade anställningar är borttagna i katalog	Den integration som planerats mellan Heroma och MS katalogtjänst är i drift men alla regler för automatik är ännu ej klara. Arbete pågår så att när ett konto i Heroma blir avaktiverat så kommer en varning skickas till ansvarig chef som då får ett val att aktivera eller inaktivera kontot. Detta beräknas bli klart till sommaren 2014. För närvarande är det IT-piloternas/chefernas ansvar att säkerställa att en borttagningsblankett skickas till IT. I cirka 10% av stickprovet var detta ej gjort.	 De brister som upptäckts har rättats till och respektive chef/IT-pilot har meddelats. Vidare föreslås att granskningssteget kvarstår i 2014 års intern kontrollplan samt att integrationen följs upp.

1.3.3 Ekonomi och upphandling

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
Felaktiga utbetalningar sker	Leverantörsfakturor är rätt registrerade med avseende på belopp, moms, betalningsdag, kontering	Stickprov genomfört. Inga avvikelser identifierade.	
	Nyupplagda leverantörer är registrerade med rätt BG el PG	Inyett kontrollerar att ingen leverantör kan registreras med felaktigt bank-/plusgiro.	
Felaktiga bokföringsordrar registreras vilket kan leda till ej korrekt redovisning	Bokföringsordrar är rätt attesterade	Fortfarande förekommer brister vid filinlästa bokföringsordrar. Kontorens ekonomer har blivit informerade om att ekonomiavdelningen i fortsättningen ej kommer att läsa in bokföringsordrar förrän en attesterad papperskopia erhållits.	
Felaktiga inköp sker	Nyupplagda leverantörer är korrekt upphandlade	Stickprov genomfört. Det kan noteras att ett stort antal nya leverantörer läggs upp, och att det ofta rör sig om belopp som kan direktupphandlas.	 En e-handelsmodul kommer implementeras under året vilket

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
		Dessa hamnar då inte i kommunens avtalsdatabas vilket gör det svårt att följa upp.	kommer att minska antalet nya leverantörer. Arbetet framöver bör därför fokusera på att få in samtliga avtal i avtalsdatabasen.
	Inköp och fakturor följer avtal och avtalen innehåller korrekta villkor	Avtal i stickprov innehåller korrekta villkor utan avvikelser. Fakturor har i enstaka fall fel betalningsvillkor, detta följs upp och rättas av ekonomiavdelningen.	
Felaktigheter i anläggningsregistret (AR)	Anläggningar i AR finns i kommunens ägo	Konton 1111 Markreserver, 1141 Fastigheter och anläggningar samt 1471 Exploateringsfastigheter, är stickprovvis avstämda mot länsstyrelsens fastighetsregister för att säkerställa att Värmdö Kommun är lagfaren ägare. Inga avvikelser identifierade.	
	Nyupplagda direktinvesteringar följer kriterier för investeringar	Ett fåtal avvikelser är identifierade där beloppen per styck inte är så pass stora att de uppnår kriteriet för investeringar och därför borde bokförts som drift istället.	▶ Fortsatt granskning i IK-plan 2014. Samt fortsatt information och utbildning i organisationen.
	Pågående investeringar är korrekt redovisade	Översiktlig kontroll utförs kontinuerligt av ekonomiavdelningen. I de fall fel upptäcks rättas de.	▶ Fördjupad granskning i IK-plan 2014, med ett mindre stickprov
Ej korrekt registrerad moms	Momsen är korrekt omförd vid kontering av billeasingfakturor	Mindre avvikelser förekommer där momsen på vissa poster på fakturan hanteras felaktigt.	▶ Samtliga nämnder bör inkludera granskning av billeasing i sina internkontrollplaner 2014 i syfte att sprida kunskap om hur redovisning bör ske. Granskningen bör ske enligt en av central ekonomi framtagen checklista och rapporteras i respektive nämnds IK-rapport 2014
	Momsen är korrekt hanterad vid representation	Brister förekommer i dokumentationen av både intern och extern representation vilket i vissa fall gör det svårt att bedöma om momsen är korrekt hanterad. Det är framför allt listor på deltagare samt syfte med representationen som saknas. I undantagsfall har momsen varit felaktigt beräknad det finns dock inget som tyder på att representationen i sig är felaktig.	▶ Samtliga nämnder bör inkludera granskning av representation i sina internkontrollplaner 2014 i syfte att sprida kunskap om hur redovisning bör ske. Granskningen bör ske enligt en av central ekonomi framtagen checklista och

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
			rapporteras i respektive nämnds IK-rapport 2014
Onödigt miljöpåverkan	Miljökrav ställs vid upphandlingar	Endast en avvikelse identifierad, där miljökrav ej ställts.	 Fortsatt granskning i IK-plan 2014.

1.3.4 Styrning

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
Värmdö kommuns styrmodell är inte effektiv	Uppdrag är enligt plan eller vid avvikelse finns tillfredsställande förklaring	Under 2013 gavs 68 uppdrag till kommunstyrelsen, vilka har följts upp inom verksamhetssystemet. Huvuddelen av uppdragen är slutförda eller pågående enligt plan. Fem uppdrag har dock avslutats med avvikelse. Ytterligare fyra uppdrag hade vid tid för bokslutet noterat risk för avvikelse. Dessa nio uppdrag är av komplicerad karaktär där kommunen i utförandet av uppdraget är beroende av andra aktörer. Det avser bland annat ett antal uppdrag kopplade till byggande av bostäder och kommunal service, vilka försenats genom överklagande till domstol.	
Identifierade brister eller förbättringspotentialer hanteras inte	Åtagande i revisionsrapporter genomförs	De åtaganden som görs i samband med revisionsrapporter förs in i kommunstyrelsens ordinarie uppdragsprocess. Detta innebär att samtliga åtaganden registreras som uppdrag för kommunstyrelsen och följs upp inom ramen för den ordinarie uppdragsuppföljningen.	

1.3.5 Sjukfrånvaro

Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärder
Kraftig ökning av sjukfrånvaro	Uppföljning sker på samma sätt som inom proVarmdo för hela kommunen	Enligt de instruktioner som finns ska sjukfrånvaron följas upp på samma sätt i hela organisationen. Kvartalsvis skickar HR statistik till cheferna i ledningsgruppen som i sin tur ska skicka detta vidare till cheferna i deras organisation. Just nu utvärderas möjligheterna att utveckla personal-applikationen i Qlikview. Sjukfrånvaron för kommunen i helhet kommer fr o m 2014 följas upp kvartalsvis i budgetuppföljningarna.	

1.4 Vidare rapportering

Nämnden eller styrelsen ska i samband med årsbokslutet rapportera resultatet från granskningen till kommunstyrelsen. Rapportering sker också samtidigt till kommunens revisorer.

1 Kommunstyrelsen

1.1 Inledning

Syftet med intern kontroll i Värmdö kommun är att säkra en effektiv förvaltning och att undgå allvarliga fel. En god intern kontroll ska bidra till att ändamålsenligheten stärks och att verksamheten med medborgarnas bästa för ögonen bedrivs effektivt och säkert. Nämnderna och styrelserna har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom respektive verksamhetsområde.

1.2 Rapportering av resultat

Resultatet av ovanstående granskning ska med utgångspunkt från denna plan rapporteras till nämnden eller styrelsen, Vid upptäckta brister lämnas också förslag på åtgärder för att förbättra processen. Nämnden eller styrelsen ska i samband med årsbokslutet rapportera resultatet från uppföljningen till kommunstyrelsen. Rapportering sker också samtidigt till kommunens revisorer. Utöver resultat av granskningen ska rapporten vid behov innehålla förslag för förbättring av kungemensamma rutiner. Allvarigare brister i den interna kontrollen ska omedelbart vid upptäckt rapporteras till kommunstyrelsen.

1.2.1 Löner

Risk	Kontrollmoment
Felaktiga löner betalas ut	Arvoden är korrekt uträknade och korrekt utbetalade

1.2.2 IT

Risk	Kontrollmoment
IT-system är ej ändamålsenliga eller ej pålitliga	Avslutade anställningar är borttagna i katalog

1.2.3 Ekonomi och upphandling

Risk	Kontrollmoment
Felaktiga bokföringsordrar registreras vilket kan leda till ej korrekt redovisning	Bokföringsordrar är rätt attesterade
Felaktiga inköp sker	Nyupplagda leverantörer är korrekt upphandlade Inköp och fakturor följer de avtal vi har och avtalen innehåller korrekta villkor
Felaktigheter i anläggningsregistret (AR)	Nyupplagda direktinvesteringar följer kriterier för investeringar Pågående investeringar är korrekt redovisade
Ej korrekt registrerad moms	Momsen är korrekt omförd vid kontering av bil leasing fakturor Momsen är korrekt hanterad vid representation
Onödig miljöpåverkan	Miljökrav ställs vid upphandlingar

1.2.4 Styrning

Risk	Kontrollmoment
Värmdö kommuns styrmodell är inte effektiv	Uppdrag är enligt plan eller vid avvikelse finns tillfredsställande förklaring
Identifierade brister eller förbättringspotentialer hanteras inte	Åtagande i revisionsrapporter genomförs